

คำอธิบายเบื้องต้น
เกี่ยวกับการเขียนข้อมูลประกอบการเสนอเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ / การค้นคว้าอิสระ

คำอธิบายเบื้องต้น เกี่ยวกับการเขียนข้อมูลประกอบการเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ / การค้นคว้าอิสระ

คำอธิบายต่อไปนี้เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้นในการเขียนเท่านั้น แนวการเสนอเนื้อหาสาระควรสอดคล้องกับธรรมชาติและแบบแผนการวิจัยแต่ละประเภทซึ่งอาจมีเทคนิคการเขียนที่แตกต่างกันได้ และในขั้นนี้ควรเสนอโดยมีรายละเอียดที่ชัดเจน โดยมีส่วนประกอบสำคัญที่ควรนำเสนอในเอกสารเค้าโครงวิทยานิพนธ์ 4 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ส่วนบรรณานุกรม และส่วนภาคผนวก ตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ก. ส่วนนำ

1. ใบปะหน้าเค้าโครงวิทยานิพนธ์ / การค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ ชื่อนักศึกษา หลักสูตร สาขาวิชา ปีการศึกษาที่ส่ง คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2. คำสำคัญ (มีได้หลายคำ) คือ การระบุถึงคำหรือข้อความที่เป็นคำหลักที่สำคัญของการวิจัย ได้แก่ คำที่เป็นเรื่องที่ศึกษา กลุ่มเป้าหมายหรือหน่วยที่ศึกษาและตัวแปรที่ศึกษา โดยระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น

- รูปแบบการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance Model)
- สถานศึกษาเอกชน (Private School)

ข. ส่วนเนื้อหา

แบ่งเป็น 3 บท คือ บทนำ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และวิธีดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คือ การกล่าวถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ หรือตัวแปร และประชากรที่ต้องการศึกษา ได้แก่

- หลักการ / ทฤษฎี หรือแนวคิดเชิงทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ หรือตัวแปรและประชากรที่ต้องการศึกษา จากตำรา เอกสารต่างๆ มีอะไรและอย่างไรบ้าง?

- แนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญ / การประชุมสัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ หรือตัวแปรและประชากรที่ต้องการศึกษา

- ผลงานวิจัย จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ หรือตัวแปรและประชากรที่ต้องการศึกษา

- ข้อมูลเชิงประจักษ์/ข้อเท็จจริง รวมทั้งปรากฏการณ์ ของหน่วยงาน จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- และประสบการณ์ของผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ หรือตัวแปรและประชากรที่ต้องการศึกษา

ข้อมูลทั้งหมดนี้เสนอเฉพาะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ หรือตัวแปรและประชากรที่ศึกษา อันนำไปสู่สภาพที่ทำให้เกิดข้อสงสัยและนำไปสู่คำถามการวิจัย

2. คำถามการวิจัย หรือประเด็นการวิจัย (มีได้หลายข้อ) คือ การระบุถึง ประเด็นข้อสงสัยหรือคำถามการวิจัยหรือโจทย์ที่ต้องการทราบคำตอบ ควรระบุประเด็นเป็นข้อคำถามอย่างชัดเจน และควรระบุเป็นประเด็นย่อยๆ ให้ชัดเจน(ถ้ามี) เช่น

- รูปแบบการกระจายอำนาจด้านการบริหารงานบุคคลสู่สถานศึกษา ควรเป็นอย่างไร?

ด้านหลักการ ควรเป็นอย่างไร? ด้านเนื้อหาสาระ / ภารกิจ ควรเป็นอย่างไร? และ
ด้านขั้นตอนและกระบวนการ ควรเป็นอย่างไร?

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย (มีได้หลายข้อ) คือ การระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นหรือได้รับจากการวิจัย โดยอาจระบุได้ทั้งในรูป ข้อความเชิงกระบวนการ(Process) เช่น เพื่อเปรียบเทียบ.....หรือข้อความเชิงผลผลิต(Output) เช่น เพื่อให้ทราบความแตกต่าง.....ซึ่งควรระบุในเชิงผลผลิตของการวิจัยจะดีมากกว่า

4. ความสำคัญของการวิจัย คือ การระบุถึงคุณค่าของผลการวิจัยที่มีต่อบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรหรือหน่วยงาน สังคม ประเทศชาติ ทั้งในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ การปฏิบัติงานของหน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

5. ขอบเขตของปัญหาหรือขอบเขตของการวิจัย มีประเด็นย่อยที่ควรระบุ คือ

5.1 หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ การระบุถึงหน่วยหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา เช่น โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน เป็นต้น

5.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ การระบุถึงกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา โดยระบุว่า ประชากรหรือเป้าหมายทั้งหมดเป็นใคร? อยู่ที่ไหน? จำนวนเท่าไร? ซึ่งอาจรวมถึงช่วงเวลาการศึกษาด้วย กลุ่มตัวอย่างหรือบางส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่เลือกมาศึกษาจำนวนเท่าไร ควรระบุวิธีการได้มาอย่างย่อด้วย

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา คือ การระบุชื่อตัวแปรและค่าของตัวแปร ว่ามีอะไรบ้าง? โดยระบุทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรตาม(ถ้ามี) ให้ชัดเจน

5.4 กรอบความคิดในการวิจัยหรือขอบข่ายเนื้อหาของประเด็นการวิจัย หรือตัวแปรที่ศึกษา คือ การระบุถึงกรอบความคิดในการวิจัย(conceptual framework)หรือขอบข่ายหรือประเด็นย่อยของตัวแปรหรือประเด็นที่ศึกษา ว่ามีที่มาจากไหน มีขอบข่ายครอบคลุมเรื่องใดบ้าง อาจเขียนในลักษณะบรรยาย เป็นรายการหรือเขียนในรูปแบบผังแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

6. นิยามศัพท์เฉพาะ คือ การระบุถึงความหมาย หรือนิยามเชิงปฏิบัติการของคำสำคัญ(Keyword) ของการวิจัย ให้ครบทุกคำตามที่ปรากฏในชื่อเรื่อง โดยเฉพาะตัวแปรที่ศึกษา รวมทั้งคำอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงและจำเป็นต้องกำหนดเป็นการเฉพาะในการวิจัยเรื่องนี้ ถ้าไม่กำหนดแล้วอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่แตกต่างกันได้ การกำหนดนิยามในที่นี้ควรระบุถึงการวัดสิ่งนั้นด้วย โดยเขียนให้เห็นถึงความคิดรวบยอดของคำนั้นอย่างชัดเจน

7. ระเบียบวิธีวิจัย คือ การระบุถึงแบบแผนการวิจัยหรือระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัยว่า เป็นการวิจัยแบบใด? มีขั้นตอนการวิจัยอย่างไร? โดยกล่าวถึงอย่างย่อๆ

8. สมมุติฐานการวิจัย คือ การคาดคะเนผลการวิจัยล่วงหน้าโดยอาศัยฐานความรู้จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสมมุติฐานนี้

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ การระบุถึงสิ่งที่จะได้รับเมื่อทราบผลการวิจัย หรือ ผลการวิจัยทำให้ได้ประโยชน์อะไร? หรือผลการวิจัยทำให้เกิดอะไรขึ้น?

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ

1. ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง คือ การค้นคว้า เรียบเรียง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสำคัญ ตัวแปร และประชากรที่ศึกษา จากตำราเอกสารต่างๆ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ การเรียบเรียง สรุป และนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรและประชากรที่ศึกษา โดยเสนอทั้งงานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

นำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย คือ

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย คือ การระบุถึงขั้นตอน กระบวนการและกิจกรรมในการวิจัยว่ามีกี่ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมอะไรบ้าง อาจเขียนทั้งรูปความเรียง แล้วสรุปเป็นแผนภาพก็ได้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ การระบุถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยละเอียดว่าเป็นใคร? อยู่ที่ไหน จำนวนเท่าไร โดยอาจระบุเป็น

2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ว่ามีวิธีการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างไร?

2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ว่าได้กลุ่มตัวอย่างมาด้วยวิธีใด หรือสุ่มมาด้วยวิธีใด มีขั้นตอนอย่างไร?

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การระบุว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นชนิดใดบ้าง มีแต่ละชนิดมีลักษณะอย่างไร? เป็นต้น

3.2 การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ระบุว่าดำเนินการอย่างไร? มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออย่างไร? เป็นต้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การระบุถึงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลว่าดำเนินการอย่างไร?

5. การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การระบุถึงการจัดกระทำเกี่ยวกับข้อมูลที่รวบรวมมาได้ว่าทำอะไรบ้าง และใช้สถิติใดในการวิเคราะห์ข้อมูล

6. การนำเสนอผลการวิจัย คือ การกล่าวถึงแนวทางการนำเสนอผลการวิจัยว่าจะเสนอผลการวิจัยอย่างไร? แบ่งเนื้อหาอย่างไร? หรือมีรูปแบบการนำเสนออย่างไร? เป็นต้น

ค. ส่วนบรรณานุกรม

เป็นการเสนอรายการเอกสารที่ใช้อ้างอิงในเค้าโครงวิทยานิพนธ์ / การค้นคว้าอิสระ ทั้งหมด โดยเขียนตามรูปแบบที่กำหนดในคู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์

ง. ส่วนภาคผนวก

เป็นการเสนอข้อมูลประกอบของเค้าโครงวิทยานิพนธ์ / การค้นคว้าอิสระ ได้แก่ ปฏิทินปฏิบัติการทำวิทยานิพนธ์ และข้อมูลอื่นๆ ที่เห็นว่านำมาประกอบแล้วจะทำให้เค้าโครงวิทยานิพนธ์ชัดเจนมากขึ้น (ซึ่งอาจมีหรือไม่ก็ได้)

หมายเหตุ: การเขียนสาระสำคัญให้คำนึงถึง ความตรง ความชัดเจน ความน่าเชื่อถือ ความคงเส้นคงวาหรือความสอดคล้องกันของเนื้อหา และความเหมาะสมกับระดับการศึกษา ด้วย